

עוגג שבת (22)

השבת סולם המקשר את האדם לעולם הקדושה
ששת ימי המעשה יונקים משבת.

אחד מהיסודות החשובים ביהדות הוא, ששבת קודש נקראת "מעין הברכות", כלומר: שבת היא מעיין של ברכות. דבר זה נקבע בטבע הבריאה במעשה בראשית. חיים אנו בתוך העולם שברא הקב"ה בששת ימי בראשית. מעשה בראשית זוהי עוצמה שלא ניתן לשבור אותה בשום אופן. הקב"ה נשבע "עוד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחורף ויום ולילה לא ישבתו" (בראשית ח, כב). ישנם בעולם הרבה שינויים, הרבה גלגולים, אבל מה שקבע הקב"ה במעשה בראשית, לעולם לא ישתנה, וכפי שאמר "מה שהיה הוא שיהיה" (קהלת א, ט). אחד הפרטים המהותיים מהתוכנית של העולם שנקבע ע"י הקב"ה במעשה בראשית הוא, שהעולם בנוי מששה ימים ועוד יום אחד, ואותו יום אחד הוא המרכז שממנו יונקים ששת ימי המעשה קדושה ושייכות לקב"ה. זהו חוק של מעשה בראשית, ואין שום אפשרות לעקוף את חוק הטבע הזה.

לפי יסוד זה נבין מעט דבר שהוא לכאורה פלא עצום, ממש תעלומה! ישנם הרבה בני תורה, בחורי ישיבות ואברכים, שמשקיעים כל כך הרבה שעות, כל כך הרבה השתדלות, עם עמל ויגיעה, והכל מתוך שאיפה ורצון אמיתיים להתגדל ולהתקדם בעבודת השי"ת. ועם כל זאת, למרבה הפלא המשרים רבים וההתקדמות איננה כלל ביחס להשקעה זוהי פשוט תעלומה: מה קורה כאן. ממה נובע חוסר ההצלחה.

אחת הסיבות העיקריות לכך היא, שאיננו מחוברים מספיק לאותו מקור יסודי שממנו אמורים אנו לקבל את ההצלחה, שבת קודש! הקב"ה ברא את ששת ימי בראשית באופן שאת עיקר מקור הקדושה, את הכח שלנו ביום ראשון, שני שלישי, להתפלל, ללמוד תורה ולהתקדם, את כל זה מקבלים מהשבת, ומעיין זה עבור רבים מאתנו הוא כמעט חתום וסתום. זוהי סוגיא שכמעט ואיננו יודעים איך לגשת אליה בכלל.

נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל

היום השפל ביותר בעבודת ה'

ודאי שכולנו שומרים שבת, אבל עם קצת השתדלות וקצת גדלות, ניתן היה לגרום לכך שכל השבת שלנו תיראה אחרת לגמרי. בימות החול לכולנו יש ב"ה מסגרת: ארבע שעות לימוד בבוקר, ארבע שעות אחה"צ, ושעתיים בלילה. אלו שעות שבהם כל בחור ואברך יושבים ולומדים. מלבד זאת ישנם גם סדרים של

הציפיה לבנין בית המקדש ולשבת
אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו.

יש קשר מיוחד בין הציפיה לבנין אריאל, לציפיה ליום השבת, וזאת על פי מה שמצינו בחז"ל על הנהגותיו של רבי יהודה בר אילעאי בצפייתו לשני אלו. תיאור אחד מצאנו אודות התנהגותו בערב תשעה באב: כך היה מנהגו של רבי יהודה בר אילעאי: ערב תשעה באב, מביאים לו פת חרבה במלח ויושב בין תנור לכירים, ואוכל, ושותה עליה קיטון של מים, ודומה כמי שמתו מוטל לפניו (תענית ל:). ובמקום אחר מתארת הגמרא (שבת ל:). את התנהגותו בפניא דמעלי שבתא: כך היה מנהגו של רבי יהודה בר אילעאי: ערב שבת מביאים לו ערבה מלאה חמין, ורוחץ פניו ידיו ורגליו, ומתעטף ויושב בסדינים המצויינים, ודומה למלאך ה' צבא-ות. שני התיאורים הללו מקבילים, ושורש אחד לשניהם: אלו המחכים לבנין אריאל, הם גם אלו שגם ביום השבת שישו ושמחו.

ומתוך האור "שבת קודש" חלק א' בשם ספר "דרכי נועם"

גם בשבת יש לזכור את חורבן בית המקדש
אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת קודש שישו ושימחו כמקבלי מתן נחליאל

בספר "שערי הישועה" הובאו דברים שאמר הרב בוקסבוים זצ"ל (אב"ד בגלנטה שבהונגריה), בשולחנו הטהור, בעת שהיו אחינו בית ישראל בגטו נתונים למשיסה ורדיפה על ידי הצוררים וכה אמר: צריכים אנו להתבונן אנו על מה ולמה באה עלינו הרעה הזאת, הרי רבו הישיבות ותלמידיהן, לומדי התורה הקדושה בכל מקום ומקום ובפרט בשנים האחרונות. ברם המשיך ואמר, אף ששולחנות שבת קודש היו מלאים זיו ותענוג ורוחני, עם זאת הסחנו דעתנו מחורבן בית המקדש ומחסרוננו.

והנה אומרת התורה בפרשת קדושים (ויקרא יט, ל): "את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו", ללמדנו כי אפילו בשבת, כאשר השמחה במלואה, צריכים לזכור את החורבן ולבקש על בנין בית המקדש. זהו שאומר הפיטן "אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל", וזאת דוקא כאשר "ביום השבת קודש שישו ושימחו", היינו גם בתוככי שמחת השבת, יש לזכור את חסרון בית המקדש ולצפות לבניינו.

ומתוך האור "שבת קודש" חלק א'

ראיה קצת שרי, ודווקא בזמן המקדש שהיו מברכים בשם המפורש והשכינה היה שורה על ידיהם היה אסור אפילו ראייה קצת וכו'... ומ"מ נוהגין גם עכשיו זכר למקדש שלא להביט בהם כלל. **ובפסקי תשובות** (אות נה) כתב: ונכון מאוד להיזהר שלא להביט בהם כלל ואפילו ראיה קצת כי מזוהר הקדוש (נשא) מבואר שגם בזה"ז שכינה שורה על ידי הכהנים וחציפותא כלפי שמיא להביט בידיהם, וכן מביאים הפוסקים שגם בזה"ז אסור להביט בידי הכהנים מצד הדין. והנה, אם כי הדברים הנ"ל אמורים במקומות שנהגו שידי הכהנים חוץ לטלית מ"מ גם במקומותינו שידי הכהנים תוך הטלית אין להעם המתברכים להסתכל אינה ואינה אלא יהיו עיניהם כלפי מטה ועדיף שיהיו העינים עצומות, והמדקדקים נוהגים לכסות הפנים בטלית כדי שלא יבואו להסיח דעת.

פסקי תשובות חלק ב'

פתגם: אין נקב המחט צר לשני אוהבים, ופתח אולם לא יוכל להכיל שני שונאים.

ספר "שמחלה"

חקירה: קלף של ספר תורה

קדושתו נובעת מקדושת הכתב שעליו, וכשימחק הכתב פקעה הקדושה ממילא, או שהיא קדושה נפרדת. (צפת) פענח כללי התורה והמצוות ח"ב ד"ה קלף של ספר תורה

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור בית פתוח

רב אחד היה אומר: יש אנשים צרי עין וקמצנים מופלגים, שביתם פתוח לרווחה, היינו, כל אימת שנכנס עני לביתם, מיד יראו לו את הפתח הפתוח לרווחה.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף פ)

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, צדוק בן מרים, ויקטור חי בן יקוטה. שמחה ג'זות בת אליז. זרע של קיימה לדינה בת זהרה אנריאת. ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, עמנואל בן ארנסט אברהם, רפאל שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל.

תפילה, וזמנים המיועדים לאכילה ולשאר צרכי הגוף, אבל בסך הכל, באופן טבעי היום שלנו מלא עם תורה. כך הוא גם אצל יהודים העמלים לפרנסתם. בעצם, כשיהודי יוצא לעבוד על מנת להחיות את נפשו ונפש בני ביתו, ובמטרה לגדל בנים לתלמוד תורה, וגם קובע עתים לתורה, הוא עוסק כל היום במצוות. והנה מגיעה שבת קודש, ודווקא ביום זה כל אותם סדרים אינם, בליל שבת אדם הולך לישון מוקדם, ומתעורר לפעמים למחרת לאחר כשתים עשרה שעות שינה... הוא רץ לבית הכנסת, ובסיום התפילה הוא מתיישב לאכול את ה"צולנט", אחר כך ישן עוד שלוש או ארבע שעות שבסיומן הוא קם סהרורי ורץ לתפילת מנחה, באופן טבעי שבת הוא יום ריק מכל תוכן, וגם אצל המשפחות הטובות ביותר. מה פשר הדבר, מה הסבר של כל זה?

נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל

כניסת השבת תחילת זמן הרפיון

יתירה מזו, בספרים הקדושים מבואר, שקדושת השבת מתחילה בחצות של ערב שבת. והנה למרבה הפלא, החורבן הגדול מתחיל בדיוק אז. באותו רגע שפעמוני הקדושה הראשונים מתחילים להישמע, הכל מתחיל להתפרק. זהו ממש דבר פלא, ערב שבת עם חצות, רק מגיעה השעה שתיים עשרה וחצי, השעה שבה מתחילות כביכול הדפיקות של הקדושה, "קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי תמתי" ומתחילה הקדושה של שבת קודש, דוקא אז באופן טבעי, כל הגמרות נסגרות, הכל מתחיל להתפרק.

אם נערוך לעצמנו את חשבון נפשנו, כמה זמן כבר נצרך לנו לעשיית ההכנות שאנו מחוייבים בהן ממצוות עשה דאורייתא של "והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו", הרי כל אחד יודע שבחורף הימים קצרים ובקיץ הימים ארוכים, ובכל זאת עושים אותן הכנות ולומדים את אותו מספר שעות לימוד.

אילו בן תורה היה תופס את שבת קודש, מתחילה עד סופה, והיה ממלא אותה עם תוכן, הוא לא היה מרויח רק עוד יום אחד, אלא היה פותח לעצמו מעיין של קדושה. כמו שרובנו עוד מרגישים שהימים הנוראים אינם סוגיא של עשרה ימים בלבד, אלא הם פותחים לנו עולמות לכל השנה, כך אם היינו יודעים לנצל את שבת קודש, כל צורת החיים שלנו היתה משתנית שינוי מהותי.

נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל

הלכה: עצימת העינים וכיסוי הפנים בטלית להעם המתברכים.

כתב המ"ב (סימן קכ סקפ"ט): ומדינא אינו אסור אלא בהסתכלות מרובה שיכול לבוא לידי היסח הדעת, אבל

